మా వంటవాడు

కొప్పర్తి నారాయణమూర్తి

నాకూ నా భార్యకూ అభిప్రాయ భేదం కలిగే విషయాలలో కల్లా వంట బ్రాహ్మణ్ని కుదర్చడం అనేది ముఖ్యమైనదని చెప్పక తప్పదు. ప్రతి సందర్భములోనూ ఏకాభిప్రాయము కలిగివుంటే భార్యాభర్తలకు సంసారమంటే కొంతకాలానికి మొహం మొత్తుతుంది; తీపి వస్తువులు అట్టే తినలేక పోవడమే దీనికి తార్కాణము. స్వానుభవము చేత ఈ రహస్యాన్ని కనిపెట్టిన వాడనవడంచేత నాకేమీ తోచనప్పుడు 'వంటవాడు దొరికితే మహబాగా వుండిపోను' ఇత్యాది వాక్యమొకటి నాభార్య చెవిని పడేలాగు అనేసి యేమీ యెఱుగనట్టు పడకకుర్చీలో పెడ మొహం పెట్టుకొని రాబోవు ఉపన్యాసమునకు సిద్ధపడివుండేవాణ్ని. క్లబ్బులో బ్రిడ్జి ఆట కంటె వంటవాని యావశ్యకతను గూర్చిన యుపన్యాసము ఆనందదాయకంగా వుండేది. ఇందుచేతనే క్లబ్బులో సభ్యత్వానికి కూడా రాజీనామా యిచ్చివేసినాను; సౌఖ్యమును అభివృద్ధి చేసుకొన్నాను.

మొన్న కొండపల్లి కేంపులో వుండగా ఒకరోజున నాభార్య తలనొప్పి చేత మూలుగుతూ పడుకున్నది. అప్పుడే పగలు పదిగంటలయింది. స్వహస్తపాకం చేసుకొనవలసి వచ్చింది. పొయ్యి మంట పెట్టడానికి కట్టెపుల్లలకోసం లేస్తూ, "వంటవాడు వుంటే యీఅవస్థ పట్టకపోనుగదా!" అనుకున్నాను.

"ఇల్లు చెవికట్టుకు పోరినా మీరు విన్నారూ?"—అంది.

"వినకేం ? మొన్ననే కాదూ నెల్లూరులోని నా స్నేహితుని పేర వంటవాణ్ని పంపమని వ్రాస్తా ! నీకు చూపించే వుత్తరం పోస్టుకు పంపించానా !"

"ఆ, ప్రపంచకంలోకల్లా మీకా స్నేహితుడు దొరికాడు. ఎన్ని వుత్తరాలు రాసినా లెక్కపెట్టడు !"

"లెక్కపెట్టక కాదు. అట్టే అవసరం లేదుగదా అని నేనే గట్టిగా పంపమని వ్రాయలేదు."

"అవసర మేమిటి యిలాంటి వాటికి? మన పొరుగింటి దివాన్ గారింట్లో యేమంత అవసరముందని వంటబ్రాహ్మణ్ణీ, వంటలక్కనీ కూడా పెట్టుకున్నారు. వారింట్లో జనం చూస్తే మొగుడు పెళ్లాము వెరసి యిద్దరు ఇంకా ఆయనకు కాఫీ ఫలహారాలు అవసరమే లేదు. మీకు తోచకపోతే యెవరినయినా అడగండి మనయింట్లో పని యెక్కువో దివాన్ గారింట్లో పనియెక్కువో !"

"మనిషివుంటే పనివుండదా యేమిటిగాని, వృధాగా డబ్బు తగులవేసుకోవడం నాకిష్టం లేదు."

"ఇలా కూడబెట్టే కాపురం ఇంతమట్టుకు తెచ్చారు. ఉన్నవాళ్ళు తిని చచ్చారా? లేనివాళ్లు పస్తుండి చచ్చారా? ఏదీ లేదు. భగవంతుడు ఏమి రాశేడో అది జరుగక మానదు. ప్రాప్తం లేకపోతే వంటినిండా వేసిలైను రాసుకొని సముద్రపు వొడ్డున దొర్లినా గానీ ఒక్క రేణువైనా అంటుకోదు. మీరెంత తెస్తే ఎందుకు? సాహేబుకు ఎంత జీతమైనా బూబుకు కట్టు పోగులే!

"నాన్నా! తమ్ముడికి పోగులు ఇవేళ తెత్తానన్నావు, తేలేదేం?" అన్నది మాచిట్టి.

"పోగులూ లేవు బొగ్గులూ లేవు, కాస్సేపు వూరుకొందూ" అన్నాను.

"బొగ్గులు లేకపోతే కుంపటిలో పప్పు ఎలా వండుతావు?"

"నువ్వు కాస్సేపు నోరుమూసుకొందూ బతుకుతాను" అని విసుగుకుంటూ గావంచా నడుముకు గట్టిగా బిగించబోతూవుండగా 'ఆ మూలసౌధంబునుండి' అరునొక్కరాగం తగ్గుస్థాయిని వివిధ సంగతులతో ఆలాపన వినబడింది. నాగుండెలలో రాయిపడింది. దీనికి తోడు మాచిట్టి 'అమ్మని ఎందుకు ఏడిపించావయ్యా?" అంటూ చేత నున్న తిరుపతి చందనపు బొమ్మతో మోకాలి చిప్పమీదఒక్కటి పెట్టింది. ప్రాణాలు కడట్టాయి. నేలమీద చతికిల బడిపోయాను. ప్రాణం మళ్ళీ చేరుకున్న తరువాత కుంటుకుంటూ వీధిగుమ్మంలోకి వెళ్ళి ఎదురుగావున్న బీడీలకొట్టువాణ్ని పిలిచాను. అతను రాగానే రెండుముక్కలు ఒక కాగితముమీద రాసి 'ఈ టెలిగ్రాము అర్జంటుగా పట్టుకెళ్ళి రైలు స్టేషనులో యిచ్చిరా' అన్నాను.

"టెలిగ్రాం యెవరికి?" అంది ఒక గద్గద కంఠము.

"నెల్లూరుకే!"

"ఎందుకు?"

"ఎందుకింక? వంటవాడికే ! సాయంత్రానికి జవాబువస్తుంది! చూడు!

"మీకున్న తొందర ఆవతలవారికి వుంటుందా యేమిటి?"

"జవాబుకు కూడా డబ్బు కట్టేశాను."

"అయితే జవాబు వస్తుంది, వంటవాడు లేడని!" అంటూ లేచి నేనున్న హాలులోకి వచ్చింది నా భార్య.

"అక్కడ లేకపోతే రేపు బెజవాడవెళ్ళి ఎవరినో ఒకరిని కుదిర్చి వెంటబెట్టుకు వస్తాను చూసుకో"

"ఆ! అన్నీ నిజమే!" అంటూ వంటయింట్లోకివెళ్ళి వెంటనే పొయ్యి రాజవేస్తూంది.

చెయ్యి కాల్చుకోడం తప్పిందనే సంతోషంతో నేనూ పొయ్యి వద్దకువెళ్ళి పాక విధాన కార్యక్రమములో ఉచితరీతిని పాల్గొన్నాను.

అప్పటినుంచి అలికిడయినపుడల్లా, జ్ఞాపకం వచ్చినపుడల్లా, తీరుబడి అయినపుడల్లా ఒకసారి వీధితలుపుతీసి టెలిగ్రాంకోసం ఎదురు చూసేది నాభార్య. ఆఖరుకు సాయంత్రం 4 గంటలవేళ జవాబు వచ్చింది నేను టెలిగ్రాం విప్పి చూస్తూవుండగా "నేను చెప్పినట్టే వచ్చిందా జవాబు ?" అని అప్పుడే వేళకోళం ప్రారంభించింది.

"కాదు. ఇవాళ బయలుదేరి వస్తాడట, వంటవాడు."

"నిజంగా ?"

"నిజంగా కాకపోతే అబద్ధంగా అనుకున్నావా యేమిటి ?"

"అయితే యిక్కడ కెప్పుడు వస్తాడు ?"

"ప్రొద్దుటి బండిలో వస్తాడు."

"ఆరుగ్గంటల బండిలోనా ?"

"ఊఁ"

"ఊఁ యేమిటీ ? సమంగా సమాధానము చెప్పలేరూ ? నేనేం చెప్పినా యెప్పుడూ విసుకే మీకు" అని ఛఱ్ఱున కలహరంగము నుండి నిష్క్రమించెను.

ఆ రాత్రి నిద్రలో యెట్లెటో గడిచిపోయింది. మరునాడు ఉదయం ఆరుగంటలకు పూర్వమే కాఫీ అయినదని నాభార్య నన్ను లేపినది. కాఫీ త్రాగి రైలుస్టేషను కేసి చూస్తూ కూచున్నాము. చూడగా చూడగా రైలు వచ్చింది. చాలామంది జనం దిగారు. రైలు వెళ్ళిపోయింది. ఎవ్వరూ మా బసవద్దకు రాలేదు. నాభార్య మొగమున ఆశాభంగము స్పష్టపడుచున్నది. వంటవాడు రాకపోవుటకేమికారణ ముండునా యని యోచిస్తున్నాము. రమారమి తొమ్మిదిగంటలయింది. ఇంక ఆరోజుకు వంటవాడు రాడని నా నిశ్చితాభిప్రాయమును సూచించాను. నాభార్య నిట్టూర్పుతో నాకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చింది. దొండకాయ వేయిస్తేనేగాని భోజనం చెయ్యనని మాచిట్టి తీవ్రముగా ప్రకటించింది. ఆఫీసుకు పెందలకడనే వెళ్లవలసి యున్నప్పటికిని త్వరగా వంట చెయ్యమని చెప్పడానికి నాకు నోరువచ్చింది కాదు.

ఇట్టి క్లిష్టపరిస్థితులలో మా కుటుంబములోని యావన్మంది పెనగులాడుకొనుచుండగా ఆ గ్రామపుచౌకునుండి వస్తూ ఒకమనిషి మమ్మల్ని సమీపించి.

"ఈయిల్లు ఎవరిది ?" అని ప్రశ్నించాడు.

"మాదే" అన్నాను. పరధ్యాన్నంగా. ఈ జవాబువలన తన జీవితపు సమస్య పరిష్కరింపబడినట్టుగా గంభీరమైన మందహాసముతో "అలాగటండీ" అంటూ నాప్రక్కను భైఠాయించాడు. దర్జాలో తార తమ్యము గమనించకుండా నా సరసను చేరిన యీ మానవుణ్ణి కొంచెము చూడవలసివచ్చింది. తీరా చూస్తినిగదా. తొట్టిపడవంత కడుపు, కుంభకోణం చెంబంత ముఖం, ముఖానికి నరిపడిననోరు, చెవులకు ఇత్తడివో బంగారపువో పోగులు, మోకాళ్లకు జానెడుపై కెగసియున్నగావంచా. ఇవి నాకు నవ్వుపుట్టించాయి.

"ఎవరయ్యా నువ్వు."

"నాపేరు సర్వయ్య."

"అయితే బ్రాహ్మలేనా?"

బ్రాహ్మణ్నేగాని;........"

"అనుమానిస్తావేం? నీవాలకం చూస్తే ఏదో నేరస్తుడవులాగ కనిపిస్తున్నావు." అని బెదిరించాను.

"కాదండి, నేను దక్షిణాదిని ఒక రింట్లో వంటచేసేవాణ్ని. ఆరునెలలు అక్కడ పని చేసినతరువాత వాళ్ళు బ్రాహ్మణులు కారని తెలిసింది...............అయితే మొన్న నెల్లూరులో ఒక వృద్ధవితంతువు ప్రాయశ్చిత్తం చేయించుకుంటూవుండగా నేనుకూడాస్నానం చేసి తడిగావంచా కట్టుకుని అవిడ ప్రక్కను కూర్చుని 'మమ' అనుకొన్నాను లెండి. అంచేత ఇప్పుడు నేను బ్రాహ్మణ్ణి అనే భావించుకొనవచ్చును."

ఈ గ్రంథం వినేసరికి మా స్నేహితుడు పంపిన వంట బ్రాహ్మడు ఇతడేమోయని అనుమానము, భయము, ఆశ్చర్యము ఇంకా యేవేవో కలిగి నా మనస్సులో దొమ్ములాడుచున్నాయి. మరి కొంత ప్రసంగములో నా యనుమానము నిజమే అని స్పష్టపడింది. ఉదయం 6 గంటల రైలుదిగి మొగం కడుక్కోడానికి ఉత్తరేణిపుల్ల కోసం వూళ్ళోకి వెళ్ళి తిరిగి తిరిగి అప్పటికి మా యిల్లు చేరుకున్నాడట. ఉత్తరేణిపుల్ల, లేకపోతే ఉత్త్రవేలు-వీటితోనే గాని ఆయన మొగం కడుక్కోడట.

ఇలాంటి బ్రాహ్మణ్ణి చేర్చడం నాకాట్టే యిష్టం లేక అనుమానిస్తూ వుండగా తాను చిన్నప్పుడు కొన్ని కావ్యాలలో కొన్ని శ్లోకాలు చదివినట్లున్నూ తరువాత పగటివేషగాండ్రలో స్త్రీవేషము వేసేవాడ నిన్నీ, ఒకటి రెండుసార్లు భాగోతములో భామవేషానికి కూడా ప్రయత్నం చేసినట్లున్నూ చెప్పుకువచ్చాడు. ఇతని వాలకం చూస్తే నాకుభయం వేసింది. కొనితెచ్చి పెట్టుకొన్న తద్దినంగాభావించి నేనెవరినో తెలియపరచి వేగంగా మడికట్టుకుని వంటచెయ్యమని చెప్పి లోపలకు తీసుకువెళ్ళి "ఈయన్నే నెల్లూరు మిత్రుడు పంపిస్తా" అని నా భార్యకు యధావిధిగా తెలియ పరచాను. ఉలికిపడి నా భార్య తిరిగిచూసి తానాశించిన సౌఖ్యమునకు ప్రారంభదశ ప్రాప్తించినదని సంతోషిస్తూ వంటింటి తలుపుగొళ్ళెం వేసి హాలులోకి వచ్చి బల్లమీదనున్న పూలు వుంచ, పూలుకుట్టే సూదులు చేతను ధరించి మందహాసముతో నాకేసి చూసింది. వంటవాడు వచ్చాడని నా భార్య సంతోషమునకు తృప్తిపొందనా ? అపాత్రుడైనవంటవాడు దొరికి నందుకు విచారించనా ? ఇదంతా ఒక కథకు సరిపోయే మేటరు అవుతుందని మాత్రము ఊహించాను.

ఎలాగయితే నేం ఆ పూట సర్వయ్యశాస్త్రి వంటచేసి పుణ్యం కట్టుకున్నాడు. నాకూ నా భార్యకూ ఒక్కసారేవడ్డించాడు. నా భార్య ఉత్తరవు ప్రకారం కాబోలు ప్రథమ అధ్యాయం ఉపక్రమించాను.

"ఏమయ్యా! పప్పులో ఉప్పు వెయ్య లేదేం?"

"కూరలో చూడండి"

కూర ఆరగించాను స్వల్పంగా,

" చప్పగా యేడుస్తుందేం?"

"పులుసు కొంచెం నంజుకోండి."

పులుసు నాలుకకు రాసుకునేప్పటికి నాలిక చిల్లడిపోయింది, కళ్ళంట నీళ్ళు వచ్చాయి, గబగబ చెంబుడు నీళ్ళూ గొంతుకలో దిమ్మరించాను. పొలమారింది, ఊపిరి సలిపిందికాదు. నాభార్య అన్నం వదలిపెట్టి లేచింది; మా చిట్టి ఏడుపు సాగించింది.

మా వంటవాడు నవ్వుతూ, "నేను చెప్పలేదూ ! ఒకదాల్లో ఉప్పోకారమో తక్కువయితే మరొందులోనో అవి కొంచెం జాస్తిగా వుంటాయని" అని మరికాస్త పులుసు వడ్డించాడు. ఆత్మారాముడు ఏడవకుండా, చేసిన నాల్గుపదార్థాలు సరియైన భాగాలుగా మిశ్రమం చేసి ఉండ్రాళ్ళవలె ముద్దలు చేసి కళ్ళు మూసుకొని ఒక్కొక్కటి కష్టంమీద గొంతుకలో జారవిడిచాను. మా చిట్టి కేవలం మజ్జిగతోనే కడుపునిండా పట్టించింది. నా భార్య మాత్రం దొంగని తేలుకుట్టినట్లు మాట్లాడకుండా కొంతవరకు గుట్టుగా విస్తరి యెదుట పనిచేసింది.

'మేవ్ మేవ్' మని అరుస్తూ అప్పుడే వచ్చిన పిల్లికి కాస్త అన్నం వేద్దామని మా చిట్టి వంటవాణ్ణి కొంచెం అన్నం పెట్టమంది.

"ఇంక అన్నంలేదు" అన్నాడు చల్లగా.

ఆర్థికపరిస్థితుల ననుసరించి అన్నం లేదన్నాడేమో యని, "కాస్తపెట్టు, మునిగి పోలేదు" అని నేను హెచ్చరించాను. ఒట్టి అన్నం తప్పేలా తెచ్చి నాయెదుట పడేసి పెదవులు చెవులవరకు వ్యాపించునట్లు మందహాసం గావించాడు. నేను తీక్షణంగా అతనికేసి చూశాను.

"బియ్యం కొద్దిగా వున్నాయి, రేపటికి చాల్తాయో చాలవో అని కొంచెంగా పెట్టాను" అని తనచర్యను నైపుణ్యముతో సమర్థించుకొనినట్లు భావించి పొట్టమీద రెండు అరచేతులను పరచి తడుముకొన్నాడు.

అయితే, నీ కేదీ అన్నం?"

మళ్ళీవండుతాను" అన్నాడు మామూలుగా!

"ఇంతట నా భోజనం ముగియడంతోనే పడకగదిలోకి వెళ్ళి తాంబూలం వేసుకుంటున్నాను. నా యోచన అంతా వంటవాని మీదనే వుండడంచేత అతడేమిచేస్తున్నాడో చూడడానికి వంటయింటికేసి వెళ్ళాను. తణుకులో వెదురుతడికలనువేసి వాళ్ళురాచుకొను గేదెలాగు, సున్నం ఊడిపోయిన గోడభాగానికి వీపుప్రయోగించి రాపాడుతున్నాడు, సర్వయ్య. ఇట్టే పరికిస్తినిగదా, వీపునిండా పోలీసువారి పాదరక్షల దిగువతోలు అట్టఅంత దళసరిని అరవిందము (తామర) పూర్తిగా అంకురించటం కనిపెట్టాను.

"ఓరి నీ తామర బంగారంగాను, ఇంత వుందేమిటయ్యా!"

"ఈ తామరంతా బంగారం అయితే, ప్రజలు నన్ను బతకనిస్తారా!"

"దానికేదో మందో మాకో తగలెయ్యకూడదూ ? కొత్తిమిరి మడిని పెంచినట్టు పెంచుతున్నావూ !"

"ఆ ప్రయత్నం చెయ్యాలండి. కార్యం కూడా దగ్గరకు వస్తూవుంది.

"ఏం కార్యం ?"

"భార్య పెద్దమనిషి అయి నాలుగేళ్ళు అయింది. కార్యం చేసుకోమని మావాళ్లు చంపుతున్నారు. ఈ తామరమూలాన్ని మానుకోవలసి వచ్చింది."

"ఓరి పిడుగా ! నీ చరిత్ర చాలావరకు పరిశోధించవలసి వుందే ! ముందు వంటచేసుకో తరువాత మాట్లాడదాం" అని అతన్ని పొయ్యి దగ్గరకు ప్రోత్సాహపరచి పంపాను. నేను పచారుచేస్తూ అతని చేష్టలు పరిశీలిస్తున్నాను.

ఇదివరిలో నీళ్లుపోసి ఆరిపినకట్టెలను నాల్గుతగిలించి బుడ్డెకు కిరసనాయిల్తో వాటి శిరములు కభిషేకముచేసి అగ్గిపుల్ల గీసి వాటికి సమర్పించాడు. సహజ వాసన వెదజల్లుచు కిరసనాయిలు ప్రజ్వలించింది. బియ్యంకడిగి పొయ్యిమీద పెట్టాడు. ఇంతటిలోకే పొయ్యిలో మంట ఆరిపోయింది. చాలాసేపు ఊదాడు, విసిరాడు; మధ్యమధ్య మంట అందుకొన్నప్పుడు శ్లోకాలు, పద్యాలు, హరికథలలో వచనాలు రాగథాటిని పఠించేవాడు. (ఈ బ్రాహ్మడికి సాహిత్యంలో కాస్త ప్రవేశం వుందని నమ్మవలసి వచ్చింది.) నా ఇగయిదుసార్లు మూతతీసి చూశేడు. కొంత సేపటికి ఆ గంజివార్చి విస్తట్లో కుమ్మరించాడు. మిగిలిన పప్పు, కూర, పులుసు ఒక్కసారి వేసుకొని అన్నీ ఉడికీ ఉడకని బియ్యంతో కలిపేసి కమ్మ వారిళ్లల్లో పెండ్లికిచేసే మినప సున్ని వుండలంత ముద్దలుచేసి బహుకష్టంతో కటుకు కటుకుమనిపిస్తూ నములుతున్నాడు. అప్పుడప్పుడు పరిమశత్రువుపై కసి తీర్చుకొంటున్నట్లు బుసకొట్టేవాడు.

"ఇదేమిటయ్యా ! బియ్యమే నములుతున్నావు !" అన్నాను.

"ఎంత సేపటికి ఉడక్క నాప్రాణాలు తీశాయి; వీటిప్రాణాలు తియ్యక నే నూరుకుంటానా ? వీటికి శాస్తియింతే కావాలి !" అని శక్తికొలది కంఠం సవిరించుకున్నాడు.

"బలేవాడవురా ! బాబూ;" అని ప్రఖ్యాతివహించిన వెంకట రమణయ్యగారి వెఱ్ఱినవ్వును అనుకరిస్తూ నవ్వాను.

అప్పటికప్పుడే 12 గంటలు దాటడం చేత వంటవాణ్ని విడిచి పెట్టలేకపోయినా ఆఫీసుకు పోయాను. అక్కడ పనియేమీ తోచింది కాదు. మూడుగంటలకే అరడజను స్నేహితులతో యింటికి వచ్చేశాను. వాళ్లనందరినీ తివాచీమీద కూచోమనిచెప్పి నేను వంటింటి దగ్గరకు వెళ్లాను.

"ఏమే ! త్వరగా ఏడుగురికి ఫలహారం కాఫీపంపించు."

"ఫలహారం చేయలేదట."

"యేం ?" అన్నాను తీవ్రంగా సర్వయ్యకేసిచూసి.

"ఎవళ్లూ పప్పు రుబ్బలేదు. నేనేం చెయ్యను ? బాణలి గంటసేపటినుంచి కాలవేశాను; ఇంట్లో నెయ్యంతా అయిపోయింది. ఈవూళ్ళో దాసీవాళ్లు చెప్పినమాట వినరు కాబోలు! దక్షిణాదిని ప్రతి పనీ వాళ్లేచేస్తారు."

"పోనీ కాఫీఅయినా ఇవతల తగలెయ్యి" అని గర్జించాను.

"కాఫీ చాలాసేపయింది కాచి; పాలుమాత్రం విరిగిపోయాయి.

ఇంకవీడితో వాదనపెట్టుకుంటే స్నేహితులలో నగుబాటని తలచి చల్లగా కాఫీహోటల్‌వాణ్ని కేకవేసి ఫలహారం తెప్పించి స్నేహితులకు పెట్టాను. తమలపాకులు, చెక్కలు, బల్లమీద నుంచి అందుకుంటూ "సున్నంపట్రా సర్వయ్యా" అన్నాను, పది నిమిషాలు సర్వయ్య సున్నం పట్టుకువస్తాడని యెదురు చూశాను. స్నేహితులు వెళ్ళిపోవాలని ఆత్రపడుతున్నారు. 'సర్వయ్యా' అని గట్టిగా ఒక కేకవేశాను. తోడనే రెండు చేతులతోటి సున్నపుకుండ పట్టుకువచ్చి దభేల్‌న తివాచీమీద యెత్తేశాడు. కుండ పగిలింది తివాచీ అంతా పాడయింది. స్నేహితులలో ఒకని ఆల్పాకా కోటు మీద సున్నపు బొట్లు పడ్డాయి, ఇంకొకని మెల్లకన్నులో ఇంతుపకాయంత సున్నపుముద్ద అతుక్కుపోయింది. నాయందు వారికి వుండే గౌరవంచేత పైకి ఏమీఅనలేకపోయారు; కాని నాకు మాత్రం వాళ్ళు చచ్చిపోయింది. స్నేహితులను క్షమాపణలతో సాగనంపాను.

అయిదు గంటలయింది; మామూలువలెనే గుఱ్ఱంబండి వచ్చింది; నేనూ, నాభార్య, షికారుకు బయలుదేరాము; చిట్టికూడా వచ్చిందని చెప్పడం అవసరమేకదా. బండి పదిబారలుసాగింది.

ఒకచోట పదిమంది గుమిగూడి నవ్వుతున్నారు.

"ఏమిటి, నాన్నా?" అంది చిట్టి

"దూది పెద్దపులి"

ఈవూళ్లో వుంటాయా?"

"పీర్ల పండగలలో వేషాలువేస్తారు. ఇదొక వేషం." అని సమాధాన పరచాను. బండి చౌకుదగ్గరకు వచ్చింది.

"ఓ! దూదిపెద్దపులి" అని చిట్టి కేకేసింది.

"ఎక్కడమ్మా?" అన్నాను.

"అదుగో!" అని చూపించింది. ఇందాక అల్పాకా కోటుమీద సున్నపుబొట్లు పడ్డ స్నేహితుడే! వంటవాడు పట్టిమూర్ఖు డనిన్నీ, ఇంట్లో వుండవలసినవాడు కాదనిన్నీ నాభార్యతో వాదించి ఋజువుచేసి ఒప్పించి వాణ్ణి పంపించేద్దామనుకొని వాడి సంగతి కొంచెం కదిపి చూశాను.

తోడనే వినిపించుకోనట్లు

"ఈవూళ్లో దశావతారాల బొమ్మలు దొరుకుతాయిటగా!" అని విషయం మార్చేసింది. నేను చేసేదేముంది? వంటవాడి మాట తలపెట్టకూడదని అస్తమిస్తూ వున్న సూర్యబింబాన్ని చూసి ఒట్టు పెట్టుకున్నాను.

శికారునుండి ఎనిమిది గంటలకు ఇల్లుచేరుకున్నాము. మధ్యాహ్నం ఫలహారం తక్కువవడంచేతా, భోజనం తృప్తిగా లేకపోవడంచేత మనస్సులో ఆందోళన చాలా సీరసంగా తోచింది;

"త్వరగా వడ్డించు, సర్వయ్యా" అన్నాను ఆత్రంతో.

"కట్టెపుల్లలు లేందేనా? చేతులూ కాళ్ళు పెట్టి వంటచేస్తానను కొన్నారా యేమిటి?"

కాస్సేపు నన్ను నేనే తిట్టుకుంటూ పడక కుర్చీమీద పరుండి కర్తవ్యము ఆలోచించాను. స్టేషనుమాష్టరుగారింట్లోనుండి నాలుగు కట్టెపుల్లలు అప్పు తెప్పించాను. వంట అయేలోపుగా ఒకనిద్దర తీయవచ్చునని క్యాంపు మంచముమీద ఇట్టే వొరిగాను.

అర్ధరాత్రి అయ్యేప్పటికి వంట అయిందని వంటవాడు ఘుర్ఘురించాడు.

కళ్ళు నుసుముకుంటూ వంటిల్లు చేరాను. విస్తరముందు కూర్చుని కందిపప్పు పచ్చడిలాగు కనబడుతూవున్న పదార్థం కలుపుకున్నాను.

"సర్వయ్యా! నెయ్యి కాస్త వెయ్యి" అన్నాను.

జవాబులేదు. ఇంకొకమాటు పిల్చాను. జవాబు లేదు. నిరభికారపు అన్నమేకాస్త ఆరగించి చెయ్యి కడుక్కున్నాను. ఇంతట్లో విసుగుకొంటూ గొణుగుకుంటూ సిద్ధమయినాడు, సర్వయ్య.

ఏం ఇంతసేపూ ఎక్కడికి పోయావు?"

"శికారు వెళ్ళాననుకున్నారా యేమిటి? నెయ్యి లేకపోతే బజారుకు వెళ్ళాను. వాళ్లమొహం మండా, అన్నికొట్లు కట్టేశారు. ఒక ముండకొడుకుని, అడిగితె దబ్బు ఇవ్వకుండా నెయ్యి పొయ్యనన్నాడు. ఉసూరుమంటూ వచ్చాను........"

"చాలు చాలు! తెల్లవారగట్ల బండికి ఇంటికివెళ్ళిపో, ఇప్పుడుమాకు వంటవాడు అట్టే అవసరంలేదు."

"నాకూ పోవాలనేవుంది; డబ్బులేక వూరుకోవలసివచ్చింది. రైలు ఎన్నిగంటలకు ?"

నాకు మాట్లాడడానికి నోరు ఆడిందికాదు. తాపమెత్తుతూంది. నిద్రపట్టిందికాదు. తెల్లవారగట్ల నాలుగు గంటలకు సర్వయ్యనులేపి స్టేషనుకు నడిపించాను. అక్కడ టిక్కెట్టుకోసం స్టేషనుమాస్టరు గదిలోకివెళ్ళాను; సర్వయ్య వెంబడించాడు నేనున్నూ స్టేషను మాస్టరున్నూ ఇంటికవులమాదిరిగా గుడ్మార్నింగుతో ప్రారంభించి ఉపోద్ఘాతం సాగిస్తున్నాము.

పెద్ద పొలికేక వినిపించింది తిరిగిచూశాము. సర్వయ్య క్రింద బడి దొర్లుతున్నాడు. కారణం తెలిసిందికాదు. సర్వయ్య పిచ్చి కేకలు మొదలుపెట్టాడు. అందులో చిత్రమేమిటంటే శుద్ధవ్యాకరణయుక్తంగా సాగించాడు ప్రలాపన. చిన్నప్పుడు కావ్యాలు చదువుకున్నాడని యిదివరలో విన్నాను కనుక నాకు అట్టే ఆశ్చర్యం కలుగలేదు.

"హా! వ్యాఘ్రమా! ఎట్టి ఘోరకృత్యంబునకు సంసిద్ధత జెందితివి. ఇదిగో! వీక్షింపుము" మదీయ...............నీ శిరంబు తుత్తునియలు గావించెద, కాచికొమ్ము......' అని మూలనున్న చీపురుకట్టతీసి దానితో సాముచేస్తున్నాడు.

"ఓరి.......మండిపోను!" అని మనసులో అనుకొని ఇట్టే ప్రక్కకు చూసేటప్పటికి పెద్దపులి వేషంకనబడింది. పీర్లపండగ రోజులలో చుట్టుపట్ల వూళ్లవాళ్లు కొండపల్లిలో రంగువేయించుకుని ప్రొద్దుట రైలు మీద స్వగ్రామములకు చేరుకొంటారు. ఈ పులి వేషం చూడడంతోటే హడలిపోయి మతి చెడగొట్టుకున్నాడని స్థిరపరచు కున్నాను.

ఎలాగైనా వీ డిన్ని వొదుల్చుకుందామని సంకల్పముతో బెజవాడకు టిక్కెట్టుతీసి సర్వయ్యను రైలుబండిలోకెత్తాసి ఆగదిలో వున్న వాళ్లకి వప్పగించాను. రైలుకదిలింది. బదుకు జీవుడా అనుకొని ఇంటికి పోయాను.

వంటవాడు ఏమయినాడని నా భార్య నన్ను అడగనూలేదు; నేను చెప్పనూలేదు.

నాటిమొదలు నేటివరకు వంటవాడి ప్రస్తాపన మా యింట్లో రావడంలేదు. ముందు మాట చెప్పలేను.

[ఈ కథ క్రోధన సం॥ మార్గశిర మాసం భారతిలో (1925) మొదటిసారి పడింది !]